

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی فرش دستباف

کمیته تخصصی
گرایش:
کد رشته:

گروه: علمی - کاربردی
رشته: فرش دستباف
دوره: کاردانی ناپيوسته

شورای عالی برنامه ریزی در سیصدوسی و یکمین جلسه مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ براساس طرح دوره کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی فرش دستباف که توسط گروه علمی - کاربردی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی فرش دستباف از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) از تاریخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی فرش دستباف در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

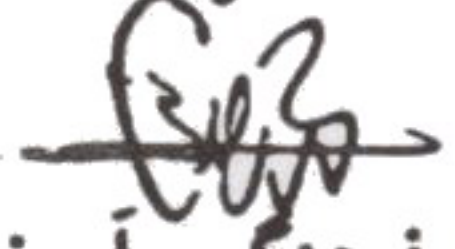
ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کاردانی ناپيوسته علمی - کاربردی فرش دستباف در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

رای صادره سیصدوسی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ در خصوص برنامه آموزشی کاردانی علمی - کاربردی فرش دستباف ناپیوسته

ناپیوسته
(۱) برنامه آموزشی دوره کاردانی علمی - کاربردی فرش دستباف که از طرف گروه علمی - کاربردی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء به تصویب رسید.
(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره سیصدوسی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ در مورد برنامه آموزشی کاردانی علمی - کاربردی فرش دستباف صحیح است و بمرور اجرا گذاشته شود. ناپیوسته

دکتر سید محمدرضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است.

دکتر مهدی اخلاقی

رئیس گروه علمی - کاربردی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ می شود.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ، آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کاردانی ناپیوسته علمی - کاربردی فرش دستباف

گروه علمی - کاربردی

مصوب سیدوسی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵

فصل اول: کلیات

۱- تعریف و هدف دوره

دوره کاردانی فرش دستباف دوره‌ای است که در قالب نظام آموزشهای علمی - کاربردی طراحی گردیده و منجر به کسب مهارت‌های علمی و عملی در ابعاد فنی و هنری فرش دستباف در سطح بین‌کارگر ماهر و کارشناس می‌گردد.

۲- اهمیت و ضرورت:

صنعت فرش دستباف ایران قدمتی طولانی دارد و غیرمغففت و خیزهایی که داشته است بدلیل ویژگیهای خاص خود همچون حجم تولید، ارزش افزوده نسبتاً بالا، فراوانی شاغلین و نیز ابعاد هنری بعنوان صنعتی مستقل و ملی مطرح بوده است و امروزه نیز بدلیل جایگاه آن در صادرات غیرنفتی مورد توجه می‌باشد. با توجه به نقش مهم فرش دستباف در ایجاد اشتغال و کسب درآمد ارزی برای کشور متأسفانه مسئله آموزش و تربیت نیروهای فنی جهت ارتقای کیفیت و ایجاد تنوع در تولید این محصول مورد توجه جدی قرار نگرفته است. تا به آنجا که افت کیفیت محصول در کنار سایر عوامل به جایگاه ایران در بازار جهانی فرش لطمه وارده نموده است.

در سالهای اخیر برگزاری دوره‌های مقطع دار جهت تامین نیاز این بخش مورد توجه بوده است ولی اغلب این دوره‌ها بصورت دوره‌های صنایع دستی با گرایش فرش برگزار شده‌اند و به موضوع فرش بعنوان یک رشته مستقل توجهی نشده است. لذا این دوره‌ها در مجموع پاسخگوی نیازهای آموزشی این فعالیت مهم اقتصادی نیستند.

با توجه به موارد فوق طراحی دوره‌ای در چهارچوب نظام آموزشهای علمی - کاربردی در سطح کاردانی که بتواند بخشی از نیازهای این بخش را به نیروهای کاردان مرتفع نماید امری ضروری بود که نسبت به تهیه آن با کمک کارشناسان آموزشهای علمی - کاربردی و

صنعت فرش اقدام گردید.

۳- نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان پس از فراغت از تحصیل توانایی های زیر را دارا می باشند:

- ۱- همکاری در امر برنامه ریزی عملیات بافت فرش
- ۲- انجام کنترل های کیفی و حصول اطمینان از مرغوبیت تولید فرش
- ۳- نظارت بر عملیات بافت و ترمیم فرش
- ۴- انجام آموزش های مربوط به تولید و کنترل کیفیت فرش
- ۵- برآورد مواد اولیه ، انتخاب ابزار و نقشه مناسب
- ۶- کمک به طراحی و اجرای رنگ و نقطه در نقشه کشی قالی
- ۷- همکاری در طراحی، نصب و راه اندازی و تنظیم دستگاه های مختلف قالی بافی
- ۸- تشخیص عیوب مربوط به چله، بافت، مواد اولیه و ... و ارائه راه حل جهت رفع آن
- ۹- تهیه و تنظیم گزارشات فنی

۴- مشاغل قابل احراز توسط فارغ التحصیلان

- سرپرستی کارگاه های فرش دستباف
- ناظر بر امور تولید فرش دستباف
- تکسینی صنعت فرش و کارگاه های جانبی
- کمک کارشناسی طراحی نقشه کشی نقوش

۵- شرایط پذیرش متقاضیان دوره

متقاضیان باید دارای شرایط زیر باشند:

- ۱- دارا بودن مدرک دیپلم مرتبط از نظام جدید (سایر دیپلم ها با تطبیق و گذراندن

دروس جبرانی)

- ۲- موفقیت در آزمون سراسری

عـ طول دوره و نظام دوره

دوره کاردانی فرش دستباف که براساس چهارچوب نظام کاردانی علمی - کاربردی طراحی گردیده است دوره دو ساله ناپيوسته می باشد و در سیستم واحدی ارائه می گردد.

۷- واحدهای درسی دوره

واحدهای درسی دوره به شرح زیر می باشد:

۱- درس عمومی	۱۱ واحد
۲- درس پایه	۸ واحد
۳- درس اصلی	۲۰ واحد
۴- درس تخصصی	۲۹ واحد
جمع	۶۸ واحد

فصل دوم: جداول دروس

۱- جدول مقایسه سهم دروس نظری و عملی

نوع درس	جمع ساعات	درصد دروس	درصد استاندارد
دروس نظری	۷۳۱	۳۸/۰	۳۵ - ۵۵
دروس عملی	۱۱۹۲	۶۲	۲۵ - ۶۵
جمع	۱۹۲۳	۱۰۰	

۲- جدول دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	روش آموزشی		جمع	پیشنیاز
			نظری	عملی		
۱	ریاضی	۳	۵۱	-	۵۱	-
۲	معارف اسلامی	۲	۳۴	-	۳۴	-
۳	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۳۴	-	۳۴	-
۴	زبان خارجه	۳	۵۱	-	۵۱	-
۵	تربیت بدنی	۱	-	۳۴	۳۴	-
جمع		۱۱	۱۷۰	۳۴	۲۰۴	-

۳- جدول دروس پایه

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	روش آموزشی		جمع	پیشنیاز
			نظری	عملی		
۱	تئریک و آزمایشگاه	۳	۳۴	۳۴	۶۸	-
۲	تئریک و آزمایشگاه	۳	۳۴	۳۴	۶۸	-
۳	تئریک - کامپیوتر	۲	۱۱	۳۴	۵۱	-
جمع		۸	۸۵	۱۰۲	۱۸۷	-

۴- جدول دروس اصلی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	روش		جمع	پیشنیاز
			نظری	آموزشی عملی		
۰۱	اصول طراحی نقوش سنتی	۳	۱۷	۶۸	۸۵	-
۰۲	طراحی نقوش سنتی تکمیلی	۲	-	۶۸	۶۸	اصول طراحی نقوش سنتی
۰۳	رنگ شناسی	۲	۱۷	۳۴	۵۱	-
۰۴	آشنایی با هنرهای دستی ایران	۲	۳۴	-	۳۴	تاریخ هنر ایران
۰۵	الیاف شناسی	۳	۳۴	۳۴	۶۸	-
۰۶	تاریخ هنر ایران	۲	۳۴	-	۳۴	-
۰۷	اصول سرپرستی کارگاه و تولید	۲	۳۴	-	۳۴	-
۰۸	بهداشت و ایمنی محیط کار	۲	۳۴	-	۳۴	-
۹	آشنایی با اصول و مبانی تهیه طرحهای تولیدی	۲	۳۴	-	۳۴	آشنایی با هنرهای دستی ایران
	جمع	۲۰	۲۳۸	۲۰۴	۴۴۲	-

۵- جدول دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	روش		جمع	پیشنیاز
			نظری	آموزشی عملی		
۱۰	شیوه های تولید فرش دستباف (۱)	۳	۱۷	۱۰۲	۱۱۹	-
۱۱	شیوه های تولید فرش دستباف (۲)	۳	۱۷	۱۰۲	۱۱۹	شیوه های تولید فرش دستباف (۱)
۱۲	رنگرزی شیمیایی	۳	۱۷	۱۰۲	۱۱۹	الیاف شیمیایی
۱۳	رنگرزی طبیعی	۳	۱۷	۱۰۲	۱۱۹	رنگرزی شیمیایی
۱۴	مرمت فرش	۳	۱۷	۱۰۲	۱۱۹	شیوه های تولید فرش دستباف (۲)
۱۵	شناخت سبک های فرش دستباف	۲	۳۴	-	۳۴	-
۱۶	کاربرد کامپیوتر در ریافت و طراحی فرش	۳	۳۴	۳۴	۶۸	آشنایی با کامپیوتر
۱۷	طراحی و نقشه کشی نقشه فرش	۲	-	۶۸	۶۸	طراحی نقوش سنتی نگارگری
۱۸	ارزیابی کیفی فرش دستباف	۳	۵۱	-	۵۱	شیوه های تولید فرش دستباف (۲)
۱۹	زبان تخصصی	۲	۳۴	-	۳۴	زبان خارجه
۲۰	کارورزی	۲	-	۲۴۰	۲۴۰	-
جمع		۲۹	۲۳۸	۸۵۲	۱۰۹۰	

فصل سوم :

سرفصل دروس

نام درس: فیزیک و آزمایشگاه

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: -

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	۳۴	۳۴

هدف درس:

سرفصلهای درس:

نظری:

- ماهیت نور - سرعت انتشار نور - بازتاب و شکست - قانون بروستر - پراکندگی نور - قطبش و انواع آن .
- بازتاب بر روی انواع سطوح - کانون و فاصله کانونی - شکست نور بر روی سطوح مختلف .
- اسبابهای نوری - عدسیها و انواع آن - ذره بین - دوربین عکاسی - میکروسکوپ - پروژکتور فیلم .
- اسلاید و اورهد و اوپک - چشم و خطاهای دید .
- تداخل و پراش - انواع تداخل - انواع پراش
- لیزر و کاربرد آن

عملی:

- کار عملی در زمینه بازتاب و شکست و تداخل و پراش و لیزر و نیز شناخت وسایل نوری و کاربرد با آنها.

نام درس: شیمی و آزمایشگاه

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: -

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	۳۴	۳۴

هدف درس:

سرفصلهای درس:

نظری:

- ترکیبات یک حلقه‌ای و چند حلقه‌ای - روش نامگذاری ترکیبات آروماتیک (بنزین) و مشتقات آن.
- واکنش‌های مختلف مکانیزم آنها - استخلافی - افزایش و اکسیداسیون - هالوژناسیون - تیتراسیون.
- ترکیبات هالوژن دار آلی - الکیل هالیدها.
- امیدها - الکل ها و فنل ها - روش تهیه فنل و کاربرد آن - تفاوت الکل ها و فنل ها.
- آمین ها و تقسیم بندی و نامگذاری آنها.
- اسیدهای چرب - لیپیدها - صابون ها و پاک کننده ها.

عملی:

- تعیین نقطه ذوب یا جوش و تقطیر ساده و تقطیر جزء به جزء تقطیر با بخار و استخراج آزمایشات.
- شناسایی عناصر و تجزیه کیفی مواد آن - تجزیه طیفی مواد
- واکنش‌های حذفی و استخلافی
- ساخت صابون و دترجنت مایع

پیشنیاز:

کارگاهی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	۳۴	۱۷

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم کامپیوتر و برنامه نویسی کامپیوتر

سرفصلهای درس:

۱- مفاهیم مقدماتی:

آشنایی با کامپیوتر - کاراکترهای کامپیوتر - عملیات مدها - انواع زبانهای برنامه نویسی - معرفی

برنامه نویسی Basic

۲- کلیات Basic

اعداد (ثابت ها) - ریشه ها - متغیرها - اپراتورها و فرمولها - ترتیب عملیات - استفاده از پرانتز - قوانین مخصوص ، تشخیص مقادیر، دستورالعمل LET - دستورالعمل ورودی INPUT - دستورالعمل خروجی OUT PUT - دستورالعمل END نوشتن برنامه کامل بیسیک ، راهنمای برنامه ، دستورالعمل REN - دستورالعمل GO TO - اجرای برنامه ملاحظات تمرینات مربوطه .

۳- اجرای یک برنامه بیسیک :

ترمینال ، فهرست کردن ، وارد کردن یک برنامه : تصحیح اشتباهات ، پردازش یک برنامه ، خارج کردن نتیجه ، اشتباهات ممکن ، ملاحظات ، تمرینات مربوطه .

۴- شاخه ها و حلقه ها:

اپراتورهای رابطه ای ، شاخه های مشروط دستورالعمل IF دستورالعمل GO TO دستورالعمل STOP ، ساخت یک حلقه (FOR - TO) ، بستن یک حلقه ای تودرتو ، تمرینات مربوطه .

۵- توابع موجود در بیسیک ، بردارها و جدولها ، متغیرهای اندیس بار ، تعریف بردار ، دستورالعمل DIM ، وارد کردن داده ها ، دستورالعملهای END و DATA دوباره خواندن داده ها ، RESTORE ، ملاحظات تمرینات مربوطه .

۶- تمرین عملی و حل مسئله کمک کامپیوتر .

نام درس: اصول طراحی نقوش سنتی

تعداد واحد با ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: -

نظری	عملی آزمایشگاهی	کارگاهی
۱۷	۶۸	-

هدف درس:

آشنایی با ترکیبات نقوش و فراگیری اصول رسم آنها و کسب مهارت در ترسیم این نقوش

سرفصلهای درس:

فصل اول: ترسیمات هندسی

انواع خطوط و صفحات - تقسیم پاره خط و ترسیم عمود منصف - تقسیم زوایا، دایره - رسم شبه بیضی.

ترسیم چند ضلعی های منظم.

فصل دوم: ترسیم قوس ها و دوارهای ایرانی

فصل سوم: نظام های ساده هندسی

انتقال - انعکاس - دوران - پوشش سطح با اشکال هندسی

فصل چهارم: نقوش هندسی

زیرنقشهای گره (مربع - مستطیل - دایره) - ترسیم گره بر اساس زیرنقشهای مشخص ترسیم گره در قابهای

مشخص.

نام درس: طراحی نقوش سنتی تکمیلی

تعداد واحد با ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: اصول طراحی نقوش سنتی

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	۶۸	-

هدف درس:

توانایی طراحی عناصر تشکیل دهنده نقوش سنتی و تلفیق آنها بایکدیگر

سرفصلهای دروس:

- فرمهای تزئینی در نقوش سنتی ایران

- طراحی اسلیمی:

طراحی فرمهای تزئینی در نقوش سنتی ایران

طراحی انواع نقوش اسلیمی بصورت منفرد

طراحی انواع نقوش اسلیمی در فرمهای مشخص

- طراحی ختایی (گل و برگ)

طراحی انواع گل و برگ

ترکیب بندی نقوش ختایی در فرم مشخص

تلفیق اسلیمی و ختایی در فرمهای مشخص

- ارائه کار پایانی

نام درس: رنگ شناسی

تعداد واحد با ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: -

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	۳۴	۱۷

هدف درس:

آشنایی با مفهوم رنگ و تئوری آن

سرفصلهای دروس:

فصل اول:

مفهوم رنگ - رنگ در طبیعت - رنگهای اصلی و ثانوی - تعریف توتالیت و ارزش رنگی - رنگهای مکمل

فصل دوم:

تباین رنگهای اصلی - تباین تاریکی و روشنی - تباین سردی و گرمی - تباین رنگهای مکمل - تباین همزمان - تباین اشباع - تباین وسعت سطوح.

فصل سوم:

کاربرد نور در آثار هنری - رابطه رنگ و فرم - پرسپکتیو رنگی - تاثیرات روانی متقابل رنگها.

عملی:

تمرین در زمینه آموخته های نظری درس

نام درس: آشنایی با هنرهای دستی ایران

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: تاریخ هنر ایران

کارگاهی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	-	۴۴

هدف درس:

آشنایی با انواع و اقسام صنایع دستی ایران

سرفصلهای درس:

فصل اول: کلیات:

تاریخچه صنایع دستی - تعریف و مفهوم صنایع دستی - صنایع دستی در کشورهای صنعتی و غیر صنعتی

فصل دوم: انواع تولیدات صنایع دستی ایران

بافته های داری (قالی، گلیم، زیلو، پلاسی و...) (۰۰۰)

مصنوعات چوبی (خاتم کاری - گره چینی - معرق کاری - منبت کاری - حصیربافی - بامبو بافی)

دستبافته های سستی (پارچه های پشمی، ابریشمی، پنبه ای، زری بافی - ترمه بافی - مخمل بافی - جاجیم بافی) سفال و سرامیک

شیشه و مینا

مصنوعات فلزی (ظروف مسی و نقره ای - قلمزنی - ترصیع کاری - زینت آلات

رودوزیها) سوزندوزی - یقه دوزی - سکه دوزی - شبکه دوزی

چاپهای سستی (قلمکار - باتیک)

نمد مالی

کتب آرایشی (میناتور - نقاشی لاکمی - تذهیب و تشعیر)

نام درس: الیاف شناسی

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: -

نظری	عملی آزمایشگاهی	کارگاهی
۳۴	۳۴	-

هدف درس:

شناخت ویژگیها و خواص مواد اولیه مورد استفاده در فرش دستباف

سرفصلهای دروس:

فصل اول: کلیات

تعریف لیف - ساختمان داخلی الیاف - خواص حرارتی الیاف - خواص اصطکاکی الیاف - نقش رطوبت و گرما بر الیاف - انواع الیاف طبیعی - (حیوانی - گیاهی - معدنی) و مصنوعی
معرفی انواع الیاف مورد مصرف در بافت فرش

فصل دوم: پشم و خصوصیات آن - روش استحصال پشم - دسته بندی پشم و خصوصیات هر یک - خواص فیزیکی پشم - خواص شیمیایی پشم - تاثیر اسیدها و بازها بر پشم - رنگرزی پشم - آفات پشم - شناسایی الیاف پشم - نمره نخ پشم

فصل سوم: ابریشم

انواع ابریشم - خواص فیزیکی ابریشم - خواص شیمیایی ابریشم - تاثیر اسیدها و بازها بر ابریشم - آفات ابریشم - شناسایی الیاف ابریشم - نمره نخ ابریشمی

فصل چهارم: پنبه

مراحل تولید پنبه - خواص فیزیکی پنبه - خواص شیمیایی پنبه - تاثیر اسیدها و بازها بر پنبه - آفات پنبه - شناسایی الیاف پنبه ای - نمره و تاب نخ پنبه ای - شناسایی الیاف به روش میکروسکوپی - شناسایی الیاف مصنوعی

نام درس: تاریخ هنر ایران

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: -

کارگاهی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	-	۳۴

هدف درس:

آشنایی با تاریخ هنر در سرزمین ایران از دوران باستان تا قرن حاضر

سرفصلهای دروس:

فصل اول: هنر ایران پیش از اسلام

هنر ایران باستان (پیکره سازی نقش برجسته - سفالگری - فلزکاری و نقاشی)

هنر مینو (پیکره سازی - نقش برجسته - کاشیکاری و فلزکاری)

هنر اشکانی (پیکره سازی - نقاشی و فلزکاری)

هنر ساسانی (پیکره سازی - نقش برجسته - کاشیکاری - موزائیک سازی - نقاشی و فلزکاری)

فصل دوم: هنر اسلامی

هنر اسلام از آغاز تا دوره سلجوقی (نقاشی و کتاب آرایی - خوشنویسی و تذهیب - تجلید - سفالگری -

کاشیکاری - قالیبافی - نساجی و فلزکاری)

هنر اسلام در عهد مغول (نقاشی و کتاب آرایی و ...)

هنر اسلام در عهد صفوی (نقاشی و کتاب آرایی و ...)

هنر اسلام در عهد زندیه و بعد از آن (نقاشی و کتاب آرایی و ...)

نام درس: اصول سرپرستی کارگاه و تولید

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: -

کارگاهی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	-	۳۴

هدف درس:

آشنایی با اصول مدیریت کارگاهی و تولید

سرفصلهای دروس:

فصل اول: تعاریف و وظایف مدیریت

تعریف مدیریت - عناصر مدیریت - وظایف مدیریت - برنامه ریزی جامع و عملیاتی در سازمان برنامه ریزی نیروی انسانی - هدایت و رهبری - انگیزش کارکنان - ارتباطات - نظارت و کنترل - تصمیم گیری و مدل‌های آن - تامین نیروی انسانی (جذب - تامین مالی - ارزیابی عملکرد)

فصل دوم: مدیریت تولید

تعریف و هدف تولید - انواع تولید - خط تولید و تعادل آن - کنترل موجودی - کنترل کیفیت - تعمیرات و نگهداری

فصل سوم: اصول سازماندهی یک واحد تولیدی

مهارتهای پایه در کارگاههای کوچک - مهارتهای مدیریت - عوامل تولید - تامین بودجه - قوانین کار - قوانین بیمه - قوانین مالیاتی - قیمت گذاری - بازاریابی - خرده فروشی - خدمات بانکی

نام درس: بهداشت و ایمنی محیط کار

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: -

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	-	۳۴

هدف درس:

آشنایی کلی با مسائل بهداشتی و ایمنی کار و آشنایی با بیماریهای رایج حرفه‌ای

سرفصلهای دروس:

فصل اول: بهداشت محیط کار و اصول ایمنی

کارگاه بهداشتی - تسهیلات بهداشتی - وضعیت نور - تهویه - دارقالی بهداشتی - ایمنی - قوانین و مقررات (کارکودکان و زنان) - کار صحیح با ابزار و وسایل الکتریسته - آتش سوزی - وسایل اطفاء حریق - کمکهای اولیه .

فصل دوم: بیماریهای حرفه‌ای

آشنایی با آناتومی بدن - آشنایی با ساختمان بافتهای پوشش (پوست) - دستگاه تنفس - اسکلت و مفاصل آشنایی با ساختمان چشم .

بیماریهای ناشی از کار

نور و دوربینی نزدیک بینی - رطوبت و گرما - گرد و غبار و ذرات - رنگها - قارچها و باکتریها در محیط کار - عوامل ارگونومیکی (وضعیت نشستن - خستگی و یکنواختی کار - دوره استراحت مجاز و کار)

نام درس: آشنایی با اصول و مبانی تهیه طرحهای تولیدی تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: آشنایی با هنرهای دستی ایران

نظری	عملی آزمایشگاهی	کارگامی
۳۴	-	-

هدف درس:

آشنایی با ویژگیهای طرحهای کوچک تولیدی و تهیه طرح توجیهی جهت این واحدها

سرفصلهای دروس:

فصل اول: کلیات

تاریخچه صنعت - نقش صنایع کوچک در کشورهای در حال رشد - مقایسه صنایع کوچک و بزرگ -
ضرورت ایجاد واحدهای تولیدی کوچک - سیاستها و برنامه های کشور در زمینه ایجاد واحدهای کوچک
تولیدی .

فصل دوم: نحوه تهیه طرحهای تولیدی

آشنایی با قوانین و مقررات اداری جهت دریافت مجوز ایجاد واحد تولیدی
آشنایی با جنبه های گوناگون تهیه طرح توجیهی (تعیین محل صنعت - جنبه های اقتصادی - نیازهای فنی -
تکنولوژی - نیازهای نیروی انسانی - سیستم بانکی - مسائل حقوقی)

نام درس: شیوهای تولید فرش دستباف (۱) تعداد واحد ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: -

نظری	عملی آزمایشگاهی	کارگاهی
۱۷	-	۱۰۲

هدف درس:

آشنایی با انواع داروکسب توانایی در امر چله کشی و قالی بافی.

سرفصلهای درس:

دارو انواع آن - خصوصیات و ویژگی چله کشی در انواع بافت - روش محاسبه تعداد تار - چله متناسب نخ چله با رجشمار - برآورد نخ چله مورد نیاز - اصول چله کشی - اصول چله دوانی - روش انتقال چله روی دار - آشنایی با عیوب چله و رفع آن - روش چله جهت نقشه دیگر با رجشمار مشابه - پائین کشیده چله - هاف گذاری - کوچی بندی - گلیم بافی ابتدای بافت - گره متقارن و نامتقارن - خصوصیات بود ضخیم و نازک فرش - دفتین زدن - شیرازه و خصوصیات آن - اصول فیچی زدن - ترمیم پارگی حین بافت - نقشه خوانی - رجشمار دریافت - بررسی ابزار و وسایل و مواد اولیه مورد نیاز - بکتواختی کشش تارهای چله .

عملی:

تمرین موارد بالا در کارگاه و کار عملی در زمینه چله دوانی - چله کشی و بافت قالی و آشنایی با اشکالات کار چله کشی و چله دوانی و رفع آنها.

نام درس: شیوهای تولید فرش دستباف (۲) تعداد واحد و ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: شیوهای تولید فرش دستباف (۱)

نظری	عملی آزمایشگاهی	کارگاهی
۱۷	-	۱۰۳

هدف درس:

کسب مهارت در بافت فرش و آشنایی با معایب بافت و برطرف کردن آنها و نیز تکمیل فرش.

سرفصلهای دروس:

- آشنایی با معایب بافت فرش - بی نظمی و عدم تقارن - غلط بافی - کجی و سرکجی -
بالازدگی و پائین زدگی - دورنگی و رگه - ذرتی شدن پرزها - کیسی و پارگی - ساده بافی -
گیس بافی و دوگره زدن ریشه ها - مراحل تکمیل فرش - پرداخت - سرداست کردن - غبارگیری
- شستشو - نحوه مراقبت از فرش - مرحله پیشرفته بافت فرش - تغییر با چله و بالعکس -
کاربرد گره های تزئینی در فرشهای ظریف.

عملی:

تمرین جهت یافتن عیوب و رفع آنها و نیز تمرین عملیات تکمیلی و بافت پیشرفته.

نام درس: رنگرزی شیمیایی

تعداد واحد با ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: الیاف شناسی

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
۱۰۲	-	۱۷

هدف درس:

آشنایی کلی با رنگرزی الیاف مورد استفاده در یافت فرش با استفاده از رنگهای شیمیایی

سرفصلهای درس:

ویژگیهای رنگهای شیمیایی - آشنایی با ماشین آلات و وسایل کارگامی رنگرزی - محاسبات در رنگرزی شیمیایی - شستوی الیاف در رنگرزی شیمیایی - رنگرزی پشم با رنگهای اسیدی - دندانهای - راکتیو و مستقیم - رنگرزی پنبه با رنگهای اسیدی - دندانهای خمی - راکتیو - متال کمپلکس - مستقیم .

رنگرزی ابریشم با مستقیم

رنگ زدایی پشم ، پنبه و ابریشم

عملی: رنگرزی الیاف مختلف، با رنگهای مختلف

نام درس: رنگرزی طبیعی

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: رنگرزی شیمیایی

کارگاهی	عملی آزمایشگاهی	نظری
۱۰۲	-	۱۷

هدف درس:

آشنایی کلی با رنگرزی الیاف مورد استفاده در بافت فرش با مواد رنگی طبیعی

سرفصلهای دروس:

اهمیت رنگهای طبیعی - ابزار و وسایل رنگرزی - شستشوی الیاف پشمی - پنبه‌ای - ابریشمی -
دندان‌کردن - رنگرزی الیاف پشم با روناس - اسپرک - قرمز دانه - پوست انار و گردو نیل - رنگرزی الیاف
پنبه‌ای با روناس و نیل - رنگرزی الیاف ابریشمی با روناس - اسپرک - قرمز دانه - پوست انار و گردو و نیل -
شستشوی الیاف رنگ شده.

کار عملی: رنگرزی الیاف مختلف با مواد رنگزای طبیعی در کارگاه

نام درس: مرمت فرش

تعداد واحد و ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: شیوهای تولید فرش دستباف (۲)

نظری	عملی آزمایشگاهی	کارگاهی
۱۷	-	۱۰۲

هدف درس:

تشخیص معایب و آسیبهای فرش و رفع آنها.

سرفصلهای دروس:

فصل اول:

معایب و آسیب شناسی فرش - ابزار و وسایل در رفوگری فرش

فصل دوم:

سرنج زنی فرش - ریشه کنی فرش - پیچیدن شیرازه - سوزن کشی قسمت‌های پوسیده

فصل سوم:

سوزن کاری ترکهای طولی و عرضی - رفوی قسمت‌های از بین رفته - پرکردن خواب رو

و خواب پشت.

فصل چهارم:

رفع کردن کجی نقوش فرش - قیچی زدن محل‌های رفو شده و اطوکاری - مرگیری - چرم

دوزی - سرنج زنی و نیش قلم زنی.

عملی:

کار عملی جهت شناخت و رفع عیوب و آسیب‌های فرش.

نام درس: شناخت سبکهای فرش دستباف

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۲۰ واحد

پیشنیاز: -

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	-	۳۴

هدف درس:

آشنایی با ویژگیهای فرش مناطق مختلف

سرفصلهای دروس:

فصل اول:

تاریخچه فرش در ایران - انواع نقوش و تحول آن در فرش ایران - شیوه‌های رایج بافت - رج‌شمار و اندازه‌های رایج در فرش - مواد اولیه و رنگهای مورد استفاده.

فصل دوم:

معرفی ویژگیهای مهم فرش در مناطق مختلف

- مرکزی (اراک - قم - ساوه)

- آذربایجان (اردبیل - آذربایجان شرقی و غربی)

- چهارمحال و بویراحمند

- کرمان و خراسان

- همدان و کردستان

- اصفهان و یزد (اصفهان - یزد - نائین - کاشان)

- فرش عشایر

- نوآوری در تولید فرش

نام درس: کاربرد کامپیوتر در بافت و طراحی فرش

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: آشنایی با کامپیوتر

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	۳۴	۳۴

هدف درس:

بکارگیری کامپیوتر در بافت فرش و استفاده از نرم افزارهای مربوطه در طراحی

سرفصلهای درس:

- نقش کامپیوتر در طراحی نفوش - نقش کامپیوتر در مراحل بافت فرش - برآورد مواد اولیه مورد نیاز -
- نقشه خوانی به کمک کامپیوتر - آشنایی با نرم افزارهای طراحی - تهیه نقشه قالی به کمک کامپیوتر -
- شطرنجی کردن نفوش - رنگ گذاری و تغییر رنگ فرش

عملی:

بکاربردن نرم افزارهای طراحی نقشه و تهیه چند نقشه و تغییر در ابعاد و رنگ نقشه.

نام درس: طراحی نقشه کشی فرش

تعداد واحد و ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: طراحی نقوش سنتی تکمیلی

نظری	عملی آزمایشگاهی	کارگاهی
-	۶۸	-

هدف درس:

کسب توانایی در طراحی نقشه فرش.

سرفصلهای دروس:

آشنایی با انواع نقشه فرش - آشنایی با حالت‌های مختلف نقشه فرش - روش تقسیم بندی فرش - طراحی واگیره طره و حاشیه - طراحی ۱- گوشه طره و حاشیه - انتقال طرح طره و حاشیه به قسمت‌های دیگر - طراحی نقوش اصلی - طراحی نقوش فرعی - انتقال طرح به قسمت‌های دیگر زمینه.

نام درس: ارزیابی کیفی فرش دستباف تعداد واحد و ساعات در طول دوره: ۳ واحد

پیشنیاز: شیوهای تولید فرش دستباف (۲)

نظری	عملی آزمایشگاهی	کارگاهی
۵۱	-	-

هدف درس:

آشنایی با عوامل موثر در ارزش فرش دستباف و نحوه ارزیابی فرش.

سرفصلهای دروس:

فصل اول:

ارزش اقتصادی فرش دستباف، ارزیابی فرش و نحوه آن.

فصل دوم:

عوامل اصلی در طبقه بندی فرش - طبقه بندی فرش براساس مواد اولیه - مناطق بافت - سبکهای رایج - رجشمار - اندازه - موارد مصرف.

فصل سوم: عوامل تأثیرگذاری در ارزیابی فرش.

- مواد اولیه و رنگرزی - نقشه و رنگبندی - نوع بافت و رجشمار - ابعاد و اندازه منطقه تولید - عیوب بافت قدمت فرش.

فصل چهارم: ارزیابی عملی فرش دستباف

- مواد اصلی (جنس - مواد اولیه و رنگرزی) - محاسبه ارزش طرح و نقشه - محاسبه ارزش نوع بافت - رجشمار و دقت بافت - محاسبه ارزش رنگبندی.

- مواد فرعی: نحوه محاسبه ارزش فرش براساس ابعاد و وزن - نحوه محاسبه ارزش

براساس محل تولید - نحوه محاسبه ارزش با توجه به کیفیت بافت - نحوه محاسبه ارزش

براساس عمر فرش.

نام درس: زبان تخصصی

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: زبان خارجه

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
-	-	۳۴

هدف درس:

کسب توانایی جهت مراجعه به متون انگلیسی مرتبط با فرش.

سرفصلهای دروس:

- معرفی و تمرین الگوهای پیچیده ساختاری در قالب متون نیمه تخصصی مربوط به فرش دستباف.
- شناخت و استفاده از واژگان نیمه تخصصی در قالب متون مربوط در سطح ۳۰۰۰ واژه
- تمرینهای سازه جهت معادل سازی واژگانی نیمه تخصصی و برگردان جمله به زبان فارسی.

نام درس: کارورزی

تعداد واحد یا ساعات در طول دوره: ۲ واحد

پیشنیاز: -

کارگامی	عملی آزمایشگاهی	نظری
۲۴۰	-	-

هدف درس:

کسب تجربه عملی در زمینه کارهای مرتبط با فرش و کسب توانایی خلاقیت و نوآوری

سرفصلهای دروس:

انجام کار عملی در کارگاههای بافندگی، رنگرزی و یا مرمت قالی و نیز طراحی نقشه وارثه کار عملی با توجه به مجموعه اندوخته‌های طول دوره.

کد: ۰۱	رشته: فرش دستباف	کد:	گروه: هنر و معماری	جدول شماره ۴
--------	------------------	-----	--------------------	--------------

نیمسال: اول

بورگه ترم بندی دروس

متمنيز	پيشنيز	جمع ساعات	ساعات آموزش		تعداد واحد	نام درس	کد
			عملی	نظری			
الیاف شناسی	-	۱۱۹	۱۰۲	۱۷	۳	شیره های تولید فرش دستباف (۱)	۱۰
-	-	۸۵	۶۸	۱۷	۳	امور طراحی نقش سنتی	۰۱
-	-	۵۱	۳۳	۱۷	۲	رنگ شناسی	۰۳
-	-	۶۸	۳۳	۳۴	۳	الیاف شناسی	۰۵
-	-	۶۸	۳۳	۳۴	۳	شیمی	-
-	-	۵۱	-	۵۱	۳	زبان فارسی	-
-	-	۵۱	۳۳	۱۷	۲	آشنایی با کامپیوتر	-
		۴۹۳	۳۰۶	۱۸۷	۱۹	جمع	

کد: ۰۱	رشته: فرش دستباف	کد:	گروه: هنر و معماری	جدول شماره ۴
--------	------------------	-----	--------------------	--------------

نیمسال: دوم

برگه ترم بندی دروس

ممنیز	پیشنیاز	جمع ساعات	ساعات آموزش		تعداد واحد	نام درس	کد
			عملی	نظری			
-	اصول طراحی نقش سنتی	۶۸	۶۸	-	۲	طراحی نقش سنتی تکمیلی	۰۲
-	شیوه های تولید فرش دستباف (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	آشنایی با هنرهای دستی ایران	۰۴
-	الیاف شناسی	۱۱۹	۱۰۲	۱۷	۳	شیوه های تولید فرش دستباف (۲)	۱۱
-	-	۱۱۹	۱۰۲	۱۷	۲	رنگرزی شیمیایی	۱۲
-	-	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ هنر ایران	۰۶
-	-	۳۲	-	۳۲	۲	بهداشت و ایمنی محیط کار	۰۸
-	-	۳۲	-	۳۲	۲	مدارف اسلامی	-
-	-	۶۸	۳۲	۳۲	۲	بزرگ	-
		۵۱۰	۴۰۶	۲۰۴	۱۹	جمع	

کد: ۰۱	رشته: فروش دستیاف	کد:	گروه: هنر و معماری	جدول شماره ۶
--------	-------------------	-----	--------------------	--------------

نیمسال: سوم

برگه ترم بندی دروس

ممنیاز	پیشنیاز	جمع ساعات	ساعات آموزش		تعداد واحد	نام درس	کد
			عملی	نظری			
-	-	۳۲	-	۳۲	۲	شناخت سبکهای فرش دستیاف	۱۵
-	رنگرزی شیمیایی	۱۱۹	۱۰۲	۱۷	۳	رنگرزی طبیعی	۱۳
-	طراحی نقوش سنتی تکمیلی	۶۸	۶۸	-	۲	طراحی و نقشه کشی فرش	۱۷
-	شیوه های تولید فرش دستیاف (۲)	۵۱	-	۵۱	۳	ارزیابی کیفی فرش دستیاف	۱۹
-	آشنایی با کامپیوتر تر	۶۸	۳۲	۳۲	۳	کاربرد کامپیوتر تر در بافت و طراحی فرش	۱۶
-	-	۵۱	-	۵۱	۳	زبان خارجه	-
-	-	۳۲	۳۲	-	۱	تربیت بدنی	-
		۲۷۵	۲۳۸	۱۸۷	۱۷	جمع	

ردیف: ۰۱	رشته: فرش دستباف	کد:	گروه: هنر و معماری	جدول شماره ۴
----------	------------------	-----	--------------------	--------------

نیمسال: چهارم

برگه ترم بندی دروس

متمنیز	پیشنیاز	جمع ساعات	ساعات آموزش		تعداد واحد	نام درس	کد
			عملی	نظری			
-	شیره های تولید فرش دستباف (۷)	۱۱۹	۱۰۲	۱۷	۲	موسس فرش	۱۲
-	-	۲۴	-	۲۴	۲	اصول سرپرستی کارگاه و تولید	۰۷
-	-	۲۴	-	۲۴	۲	آشنایی با اصول و مبانی تهیه طرحهای تولیدی	۰۹
-	زبان خارجه	۲۴	-	۲۴	۲	زبان تخصصی	۲۰
-	-	۲۴	-	۲۴	۲	اخلاق و تربیت اسلامی	-
-	-	۲۴۰	۲۴۰	-	۲	کاروردزی	-
		۲۹۵	۲۴۲	۱۵۳	۱۳	جمع	

